

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Eltolódott a hódmezővásárhelyi zászlóbontás

Budapest, március 15. Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap szándékozott Hódmezővásárhelyre menni, ahol ez alkalommal akarta kibontani az egységes párt zászlaját. Mivel azonban a hódmezővásárhelyi pártelnökség közölte a miniszterelnökkel, hogy *vasárnap ott országos vásár lesz* és így kívánatos, ha a miniszterelnök máskor tartja meg beszédét. Bethlen István gróf miniszterelnök, akit egyébként más elfoglaltság is akadályozott abban, hogy már most utazzon Hódmezővásárhelyre, utját elhalasztotta. A miniszterelnök folyó hó 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján szándékozik utját megtenni.

Vass József Fültszminiszter ma délután 2 órakor megjelent Bethlen István gróf miniszterelnöknel, akivel fél óra hosszat tanácskozott. Fél 3 órakor Vass József kultuszminiszter távozása után Bánffy Miklós gróf külügyminiszter kereste fel a miniszterelnököt

tanácskozás céljából. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter csak pár percig tartózkodott a miniszterelnöknel. Távozása után nemsokára nagyatádi Szabó István érkezett a miniszterelnökségre és nyomban Bethlen István gróf miniszterelnökhez sietett.

A pénteki minisztertanács letárgyalja a választásokkal kapcsolatos összes függő kérdéseket és a rendelettervezeteket, elsősorban a választókerületek végső beosztásának kérdését.

A kerületi rendeletnek végső formába való öntése azonban még néhány napot vesz igénybe, úgy hogy el kellett tekinteni attól, hogy az eredeti terv szerint a választókerületek beosztását a kormány már vasárnap publikálja.

Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint a *választókerületek beosztásáról* szóló rendelet közzétételére a jövő hét első napjaiban kerül sor.

Az ország hangulata az egységes párt mellett van

A főispánok jelentéseinek tartalmáról beavatott helyen a következő információkat adták:

— A főispánok a miniszterelnök és a belügyminiszter előtt olyan értelemben referáltak az egyes vármegyék hangulatáról, hogy a *választóközönség örömmel sorakozik az egységes párt mögé*. A főispánok jelentései szerint az *ellenzéknek a legtöbb helyen kevés gyökere van*, aminek magyarázatát abban látják, hogy az ország közönsége *nem hajlandó a közjogi harcokat ott folytatni*, ahol 1918-ban Tisza István idejében abbahagyták.

Az egységes pártban állandóan küldöttségek jelennek meg, amelyek az ország külön-

böző vidékének és különböző szervezeteknek csatlakozását jelentik be.

A küldöttségeket Gömbös Gyula ügyvezető alelnök fogadja, aki egyik küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy az az érzése és meggyőződése, hogy mindenki átlátja: az egységes pártra szüksége van az országnak, tehát Budapestnek is.

A keresztyén kiszagda, földműves és polgári párt: nemzeti párt és a célja, hogy a *nemzetet kivezesse abból a politikai káoszából, amelybe az októberi forradalom döntötte*.

A független Magyarországi zászlóját bontotta ki ez a párt, és ez a zászló alá hívja azokat a magyarokat, akik hisznek a feltámadásban.

Komoly ellentétek az ellenzéki pártok között

A sajtót még mindig foglalkoztatja a régi kiszagdapárt törzsének pénteken megindult mozgalma. Beavatott forrásból úgy értesülünk, hogy a mozgalom vezetői elutaztak a fővárosból és újabb fejlemények most nem várhatók. Ellenben *komoly ellentétek vannak az ellenzéki pártok körében*. Az új Andrássy-párt egysége a vidék hangulata következtében megrendült. A liberális ellenzéki pártok fuzióis tárgyalásai sem vezettek eredményre. Valamennyi párt önállóan indul a választási küzdelembe *s a blokk, amelyet átfogónak terveztek, máris megszűntnek tekinthető*.

A jelöltek száma rohamosan szaporodik. A jelölésekről vezetett statisztikai kimutatásokban *idáig több mint 2400 név szerepel*.

Nagyatádi Szabó István az állítólagos kiszagdamozgalomról így nyilatkozott:

— A régi kiszagdapárti szervezetek elégtelenségéről szóló hírek *nem felelnek meg a valóságnak*. A mozgalom szervezői, mikor előadásomból meggyőződtek, hogy egy lépéssel sem siklottunk le az eredeti kiszagdapárti programról, *bizalmukat fejezték ki a párt vezetői iránt és megnyugvással oszlottak szét*.

— Ha néhol talán vannak még elégedetlenségek, azokat kívül álló elemek szítják, akik még a nemzetgyűlés üléséhez alatt kiléptek a kormánypartból. Ami a memorandumot illeti, kijelenthetem, hogy *semmilyen határidőhöz kötött memorandumot nem adtak át a kormányának*. Az ellenzék a hét folyamán, valószínűen

Diadalmas magyar ifjuság

Dr Bessenyei Lajos beszéde
 a Mansz március 15-iki ünnepélyén a Kossuth-szobornán

Március 15-ike a *diadalmas magyar ifjuság* ünnepe. Ezen a napon ugyanis nálunk vér nélkül olyan jogokat vívtak ki és akkora reményeket valósítottak meg, amelyeket más országokban és más időkben sok-sok küzdelem, szenvedés, vér árán bírtak csak elérni, úgy hogy méltán bámulhatjuk e napnak káprázatos *diadalmát*. Ezen a napon továbbá a magyar lélek kitör a koporsóból, melybe háromszázados osztrák erőszak zárta be; egy hatalmas lökéssel félretolja a régi börtönfedelelet, sasszárnyakon emelkedni kezd mindig feljebb és feljebb, úgy hogy magának a német sir sötétsége helyett *magyar* napsugaras eget kér. Végül ezen a napon ifjú emberek, kiknek „még legénytoll is alig pehelyzett állukon,” veszik kezükbe nemzetünk kátyuba rekedt szekerének a gyeplőit, s feszülő izmokkal, vidám ostorcsördítéssel kirántatják jó utra a rég óta egy helyben veszteglő kocsit és vágatnak vele a cél, a babért osztó méta felé mámorosan, boldogan, gondtalanul, mintahogy azt az *ifjuság* szabta. Győzelmi danájukhoz, ujjongó diadal-maskodásukhoz, harsány hejehujaikhoz gyönyörűsége keret, elengedhetetlen kíséret a tavasz pezsdülése: a természet diadala a téli halál fölött, a megdermedt élet föltámadása szerte-szét a végtelen mindenség ölén. Oh, hogy vedlik át gyorsan, teljesen minden, de minden: a nagy természet és a kis magyar nemzet, fiatal bokrok és ifjú magyarok, havas bércek és fehérhaju öregek, esenevészedő virágok és néma hajadonok, pompázó, új, csillogó köntösbe! Egy földet megreszkettető robbanással óriási forrása buggyan ki az élet vizének és a belőle szerte hömpölygő áradat élén ott vezet, hullámszerűen, zug előre letépett láncokkal, parton és gáton átgázolva, mintha csak el akarna nyelni a világot „a *diadalmas magyar ifjuság*.”

És mégis, nem is olyan soká, valamivel több, mint egy év múlva, a legyőzhetetlennek képzelt áradat kiapad, gát és part utjába áll, a régi láncok ismét előkerülnek és az életforrásának felbuzgó édes vize a vértanuságok aláfoldogáló keserű könyvatakjává változik. A boldog, mámoros tavaszi nap, március 15-ike után következik egy szomorú, kétségbeeső őszi reggel, október 6-ika: a *diadalmas magyar ifjuságból igába hajtott, bebörtönzött, bitóra hurcolt magyar márirok lesznek*. Daliás korszak ez, a magyar lélek megdicőülé-ének szépséges két esztendeje, melynek elején csupa fény, csupa remény, csupa öröm, csupa ifjuság minden, a végén pedig csupa árnyék, csupa csüggedés, csupa bánat, csupa aggság minden.

A mai március 15-én ellenben a majdnem fordított képét látjuk ennek az egész korszaknak. Ma mindenféle sötétség, reménytelenség, szomorúság, koravénység honol. Az emberek nem tudnak, vagy nem akarnak látni semmiben semmi jót, semmi biztatót, semmi ígéretet. Fásultság, közömbösség, nemtörődomség üli meg a lelkeket, mint valami rémséges vámpír, amely kiszívja az élő szervezetből az utolsó csöppnyi vért is, míg csak annak a szíve végsőt nem dobban. Még nemzeti jövőnknek legfőbb záloga, a mai magyar ifjuság is, mintha csak a görög hitregevilág mesés folyójából, a Lethe vizéből ivott volna, sokszor feledni látszik ezeréves multunk dicsőséges hagyományait, s érzéketlenné mutatkozik a jövő óriási feladataival szemben, mert alig-alig és csak szórványosan

látjuk, tapasztaljuk bennük, körükben, munkájukban, céljaikban, eszményeikben azt a lelkesedést, kitartást, álmodni tudást, vágyódást, előre törést, felfelé szárnyalást, amik nélkül pedig nincs magyar jövő és nem lesz a jövőben magyar. Ma, amikor még a roskatag aggasztóan is úgy kellene tenni, mint az öreg, sirját ásó Toldinak, aki így „rivalkodott” kiugorva a gödör fenekéről önönmagához, mert veszélyben forgott az ország címere.

„Vén sas, ifjodjál meg, nem érsz rá meghalni!” Ma még sok onyelgő, játszi ifjúból is — sajnos — akárhányszor a bus lemondás, öreges lehangoltság esüggőleg szavait halljuk fél-felszakadozni. A rettentő nyomoruság, a határtalan nélkülözés, a legkisebb igényeket is elvetni kényszerülés — igaz — olyan irtózatot nyomással nehezdednek a magyar ifjúságra, amilyenre talán eddigi történelmünkben sohasem volt példa, de azért mindezekkel szemben is fel kell venni a harcot és mindezek ellenére is meg kell születnie, akarsak 74 évvel ezelőtt, a *diadalmas magyar ifjúságnak*.

Közhely és általános igazság, amit lép-ten-nyomon hallunk emlegetni, idézgetni, hogy amilyen a mostani magyar ifjúság, olyan lesz husz harminc év múlva ez az egész nemzet. Egyáltalában mindenkor minden jövődönnek az alapja az az ifjúság, amelyből a jövő nemzedék férfiai és asszonyai kikerülnek. Ezen egyszerű, de annál egyetemesebb igazság szolgálatába állt be azért most Csonkamagyarországon jeformán minden tényező, csak hogy a mostani rettenetes jelen helyébe egy dicsőséges és boldog jövődöt lehessen teremteni. Iskola és szülői ház, állami intézkedések és magánosok törekvései, irások és beszédek mind ezt célozzák, ezt munkálják, ezt alapozzák. És ez az igazság, ne higgyétek, hogy új keletű. A hatalmas katonanemzetnek, a világhódító rómaiaknak legnagyobb és leghíresebb lyrai költője, Horatius, mikor látta népének hadi erényeit kivésni, elsatyulni, egyik örökszépességű költeményében kora ifjúságához fordul és felhívja őket a kivészőben levő vitézség apolására. Szavait azzal kezdi: „A szorongató nélkülözést szívesen el-tűrni tanulja meg a kemény katonáskodásban acélassa edződött ifju. (Hor. Od. III. 2.) Mintha csak nektek énekelne a nagy latin dalnok, nektek, mai magyar ifjúság. Hiszen annyi sanyaruságban és nyomorban van részetek, amennyi szinte már elviselhetetlen egy-egy földi ember számára, de azért szívesen, örömmel, vidáman kell ezt tűrnötök, sőt közben kemény gyakorlásokkal erőssé kell odznotok testeteket, mert előbb vagy utóbb, de egyszer bizonyosan eljön a nagy leszámolás és abban bátor, kitartó lélekre és pörlyös vasdökre lesz szükség. Ha így készültök a magyar jövődöre, akkor ez úgy „áll szép reményink hajualesillagánál, mint valami tündérkert”, melynek lakói csupa boldog emberek lesznek, egy-egy Árgirus királyfiak és egy-egy Tündér Ilonák, összeségükben pedig és együttvéve a jövődö *diadalmas magyar ifjúsága*.

A jövődö ezen nehéz munkájában, ebben a valóságos honfoglalásban és honalapításban, ebben a dicsőséges magyar ujjászületésben pedig az ifjúság mellett ott lesz segítő társul a magyar nő, a magyar leányok és asszonyok tábora. Amit elrontottunk mi, a mai nemzedék férfiai, kijavítjátok, helyrehozzátok ti, magyar ifjúság és magyar nők. A nőnek általánosságban és Istentől kimért földi hivatása a gyermekek nevelése, egy egész élet számára szolgáló utraválóval ellátása. Mint a szeretetnek, jószívűségnek, családi melegségnek kiapadhatatlan forrásai, az asszonyok azok, akik földi létünknek legszebb és legnehezebb, legközön-ségesebb és legbonyolultabb, legsűrűbb és leg-háládatlanabb feladatát: a gyermeknevelést végzik. Már pedig ez a munkakör részben összeesik az ifjúság irányításával, részben egyetlen biztos alapja annak. A magyar nő pedig különösképpen is egyfelől jó anya szokott lenni, másfelől meg ezeréves történelmünk tanúsága szerint jelentékeny, egyszer-másszor döntő befolyást gyakorolt nemzeti életünkre. Roz-gonyi Cicelle, az egri nők, Zrínyi Ilona nem-csak páratlan ritkaságok, akiknek szereplése elszigetelt, mert rajtuk kívül számtalan más magyar nő hatott közre nemzetünk fejlődésébe, jó- és balsorsának kialakulásába. A ránk váro nagy magyar feltámadásnak épen abban lehet

egyik biztos és biztató zálogát megtalálni, hogy a magyar nők ösztönszerűleg szükségét érezték és érzik e történelmi korszak döntő eseményei-ben, miot cselekvő tényezők, résztvenni. Ez mindenesetre idők jele; akarsak a kereszt jege volt egykor az égen, melyet a csatába induló császár látott s benne felírta: „Ebben a jegyben győzni fogsz!” Mi is győzni fogunk, mert a magyar nők, ha senki más nem is, de ők bizonyosan felnevelik számunkra, a haza számára, Csonkamagyarország éppé, egységessé, hatalmassa tételére, a jövődö *diadalmas ma-gyar ifjúságát*.

A Szentírásban (Márk 16. 5—6) olvas-suk, hogy a szent asszonyok a hétnek első napján reggel, a Jézus megfeszítését követő vasárnapon, meutök ki drága kenőcsökkel az Üdvezítő sziklásirjához. Utközben azon tana-kodtak: ki veszi el nekik a nagy követ a koporsó szájáról. De kiérvén a sirhoz látták, hogy a kö elvétellett. „Bémenvén azért a sziklásirba, latanak egy ifjut ülni jobbfelől, ki fejt ruhába öltöztetett vala: és megrémülé-

nek. És az monda nekik: Ne féljete. Ama Nazarethbeli Jézust keresitek, aki megfeszit-tetett vala: nincsen itt, feltámadott.” Tehat egy romlandó holttestet akarnak meglátogatni és egy ifjut találnak ott, ragyogó fehér ruha-ban, sugárzó arccal, győzedelmes igebirdetésre: a feltámadást jelenti ott, ahol a halált keres-ték. Ime az ifjuság az Isten kegyelmi tönyé-ben is a diadalmas élet megtestesítője, eleven harsona, mely az ujjászületést hirdeti égnek és földnek, mennynek és pokolnak. A mi Csonka-magyarországnak is most egy óriási sir; arra iriak ezt gyűlölködő ellenségeink, hogy előbb vagy utóbb, de lehetőleg hamarosan, egészen elpusztuljunk itt és még csak irmagja se ma-radjon a magyarnak. De elfelejtették, hogy ebben az óriási kriptában ott vannak fiaink és leányaink, fehér ruhában, sugárzó arccal, har-sonázó hangon hirdelve: „Ama szegény magyar népet keresitek, aki megfeszítettett vala: nin-csen itt, feltámadott!” Ugy-e ezt fogjátok ese-lekedni előbb, vagy utóbb, de egész bizonyosan, Ti: *diadalmas magyar ifjúság?*

Ismét elhalasztják a genovai értekezletet

Szovjetország részvétele a konferencián

Bécs, márc. 15. A *Baseler Nachrichten* szerint a genovai pénzügyi konferencián *négy szakértői bizottságot állítanak fel*: még pedig egyet Oroszország újra felépítése, egyet a pénzügyi kérdések, egyet a gazdasági és ke-reskedelmi ügyek intézése, a negyediket pedig a nemzetközi forgalom és szállítás számára.

Bécs, márc. 15. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* jelenti Milánóból: A római esch követ arról értesítette *Facta* olasz miniszterelnököt, hogy dr *Benes* esch miniszterelnök március végén látogatást szándékozik nála tenni.

Páris, március 15. Az *Echo de Paris* foglalkozik a bolsevista kormányakkal azzal a kérésével, hogy a *szövetséges szakértők londoni előkészítő tárgyalásán résztvehessen*.

Ha Németországot és Szovjetországot — írja a lap — bebecsájtják erre a ta-nácskozásra, akkor már kezdetben teljes zűrvárnak teszük ki magukat. *Poincaré* eddigi elővigyázati intézkedései ellenére és azoknak a faradozásoknak ellenére, amelyeket Boulogneban a genovai értekezlet rendes lefo-lyásának biztosítására kifejtettek, még mindig

fennáll az a komoly veszély, hogy a mostani európai rendellenességei eselszövényeket eréd-ményesen folytathatják az értekezleten.

Páris, március 15. (Woff.) A *Humanité* beismeri, hogy *Cachin* kommunista vezér berlini rövid tartózkodása idején azt a megbízást val-lalta Radektól, hogy a szovjetkormány érdeké-ben érintkezésbe lép a francia kormánnyal, vagyis *Poincaréval*.

London, márc. 15. A *Daily Mail* párisi jelentése szerint minden jel szerint bizonyosra vehető, hogy az angol kormány helyzete kö-velkeztében a genovai konferenciát aprilisban nem tartják meg. A francia külügyminiszterium-ban utalnak arra, hogy Franciaország eleve csak feltételeken egyeztet bele a konferenciába.

Bécs, március 15. Bukarestből jelenti, hogy a genovai értekezlettel kapcsolatban a bukaresti lapok foglalkoznak azzal a *kárpót-lással, amelyet Románia a Magyarországról elhurcolt zsákmányok fejében fizetni tartozik*. A kormánypárti sajtó hangsúlyozza, hogy Ro-mánia csak abban az esetben fizethet, hogy ha Németországtól kap nagyobb kártérítési összeget.

Elodázták az osztrák válságot

Bécsi főiskolások magyarelleses tüntetés

Bécs, márc. 15. Az antant beavatkozására, az *osztrák kormányválság megszűnt*. A kormány e hét végén rendezendő ujjávalasztásán ismét Schober kancellárt választják meg kancellárnak és eddigi miniszterteráit miniszternek. Az antant beavatkozása jobb utra ténitette a nagy-német pártot is, a mely tudvalevően élesen Schober kancellár ellen foglalt állást és a mely most tartott értekezletén úgy határozott, hogy megmarad továbbra is az ellenzéken, de Schober pótlását más államférfiúval nem követeli.

A nagynémet pártnak ezzel a határoza-tával Schober továbbra is megmarad a kor-mány élén és ezt a kormányt továbbra is két szavazati többség támogatja a nemzetgyűlés plé-numában. A kormánynak azonban a nemzet-gyűlés egyetlene gy bizottságában sincs többsége és így a benyújtandó törvényjavaslatokat csak előzetes megállapodás után lehet tárgyalás alá venni, hogy a kormány ne legyen kitéve annak a veszélynek, hogy már a bizottságokban is leszavazzák.

Látható tehát, hogy az osztrák politika kormányválságát, parlamenti válságát és alkot-mányos többségi válságát csak elodázták.

Bécs, márc. 15. A bécsi német főiskolai hallgatók, az akadémiai hatóságok és a főis-kolai tanárok részvételével ma tüntetést ren-deztek Magyarországnak újabb nyugatmagyar-oroszági követeléseit ellen. Egyes főiskolákon tiltakozó gyűléseket tartottak, amelyeknek cél-ját a szóokok abban állapították meg, hogy a kormányt támogassák az osztatlan Nyugat-

magyarországra vonatkozó követelésében. A gyűlések után a hallgatók a Ringen keresztül a parlament elé vonultak.

A diákok és egyetemi tanárok küldöttsége Schober szövetségi kancellárnak memorandumot nyujtott át. A tüntetők ezután a hadügymi-niszteriumhoz vonultak, ahol a hadügyminisz-ternek ugyancsak memorandumot nyujtottak át és közölték vele a német diákoknak azt a ki-vánságát, hogy az általa meghatározott módon működjen közre a magyar igények meghüsü-tésében.

Bécs, márc. 15. Schober kancellár ma délelőtt *Seipel* dr kereszttyénsocialista párt-vezérrel közölte a pártviszonyok miatt érzett elkedvetlenedését és lemondási szándékát. Sei-pelnek hosszas tanácskozás után sikerült Scho-ber-t rábírnai arra, hogy lemondási szándékától elálljon.

— A központi választmány első ülése. Debrecen város központi választmánya 1922 március hó 17-én, pénteken délután 4 óraker a város háza kistanácsstermében ülést tart. Az ülésen a következő tárgyak szerepelnek: 1. A törvényhatósági bizottságnak a központi vá-lasztmány megalakítására vonatkozó határozata. 2. A még esküt nem tett választmányi tagok és a választmány s az osztályok jegyzőinek eskütétele. 3. A választmány osztályainak meg-alakítása. 4. Az összeiró küldöttségek tagjainak s a küldöttségek elnökeinek megválasztása.

Az ébredők a Baltazár-botrányról

Megvetésüket fejezik a botrány okozókkal szemben

Az Ébredő magyarok egyesületének debreceni csoportja tegnap közgyűlést tartott március 15-ike emlékére klubhelyiségében.

Oly hatalmas közönség gyűlt össze ez alkalommal, hogy még az előcsarnokból is kiszorultak az emberek. A gyűlést *Iványi Béla* dr. elnök nyitotta meg, majd ifj. *Liszt Nándor* szavalt el egy alkalmi szép költeményét, nagy hatás mellett. Az ünnepély legkiemelkedőbb hatása ifj. *Szele György* ünnepi beszéde volt, aki ez alkalommal önmagát multia felül. Gondolatokban gazdag, hazafias érzéstől áthatott gyönyörű beszéd után kevés szem maradt szárazon, *Magyarország a magyaroké*, mondotta beszédében — s ezután a kijelentés után percekig tombolva tapsolt a közönség.

Az Éme énekkarának precíz száma után az ünnepi közgyűlés véget ért.

Tiltakozás az ünnepséért miatt

Ezután a közgyűlés a MANSz, illetőleg a ref. Dóczy leánynevelő intézetet ért sérelemmel

foglalkozott, amit dr. *Baltazár Dezső* püspök és gróf *Degenfeld József* főgondnok okozott azáltal, hogy megtiltotta a Dóczy-intézet növendékeinek a MANSz által rendezett s a Kossuth-szobor előtt tartott március 15-i ünnepségen való részvételt. Megjelentek az ÉME gyűlésén a MANSz vezető asszonyai is, így *Fráter Erzsébet*, *Hubert Ottóné*, *Garda Dezsőné*, *Májerszky Mihályné* stb. is.

Dr. *Kertész István* ügyvéd lendületes beszédében mutatótt rá Baltazár és Degenfeld legujabb ünnepontására. Beszédét többször megszakította az elkeseredett felkiáltások özőne: *Le velük, szégyeljék magukat!*

Beszéde végén határozati javaslatot terjesztett elő, melyben a botrányt okozókkal szemben mélységes megvetést fejezi ki és határozatát közli a magyar érzésű egyesületekkel és a nyilvánossággal.

A gyűlés a határozati javaslatot egyhangulag a magáévé tette s tomboló lelkesedéssel elfogadta. A tiltakozó gyűlés *Iványi Béla* elnök zárószavaival ért véget.

A nemzeti szocialisták az egységes pártban

Budapest, március 15. A magyar nemzeti szocialista munkások pártjának 30 tagu küldöttsége jelent meg ma este *Gömbös Gyulánál*, a keresztyén kigazda földműves és polgári párt ügyvezető alelnökénél. A küldöttség szónokája, *Kacsóh Gyula* beszédében kijelentette, hogy a küldöttség a magyar nemzeti szocialista munkáspárt nevében jött, hogy bejelentse azt, hogy nem csatlakoznak ugyan a kormányhoz, mint szocialisták ezt nem is tehetik, azonban készek támogatni a kormányt mindenben, ami a hazának, a nemzetnek és a munkásságnak javára szolgál.

Gömbös Gyula beszédében a következőket válaszolta:

Én a munkát mindig értékeltem és nem néztem azt, hogy ez a munkás előkelő irodában ül-e, vagy a gyárak műhelyében dolgozik. A felfogásom, hogy a nemzetköziség a legfontosabb elve sokkal erősebb. Azzal az elhárítással, hogy én elvben a Ebből t

nemzeti munkásprogramoknak vagyok a híve. A munkaadó és munkás egyaránt egymásra vannak szorulva, egymás nélkül prosperálni nem tudnak. Ezért hangoztatom, és ez a pártom felfogása is, hogy a magyar munkásságot egy külön választófallal a nemzet többi társadalmi osztályától elszakítani bűn.

— Ha ezt még annakidején felismertem, ma az ország nehéz helyzetében még inkább ennek az eszmének és elvnek vagyok a harcosa és épen ezért kötelességemnek tartom, hogy Önöket tárogassam.

— Ebben az országban szegénynek és gazdagnak, erősnek és gyengének épen az ország nehéz helyzetére való tekintettel össze kell tartania. Azt mondják rólam, hogy erős szakos ember vagyok. Egyet ki kell jelentenem Önöknek, ha van gyengeségem, úgy ez csak a szegény emberekkel szemben van.

A küldöttség lelkesen megéljenezte *Gömbös Gyulát*.

Táncmesterjelölt, aki templomot tör fel

Fehér ruha. fekete ruha

Kalandos természetű, nagy ambíciótól fűtött s mégis oly korán a rossz utra tévedt fiatal ember állott tegnap a debreceni kir. törvénytörő *Ujfalussy József* elnöklete alatt működő büntető tanácsa előtt.

A fiatal ember neve *Dászkál Mór*, életkora 20 év. *Dászkál Hajdunán*ason lakott s kebelbeli jóbarátja volt neki *Stern Simon* hasonlókorú fiu. A két fiunak egyáltalán nem valami prózai vágy élt a szívében, mindketten tánc-táncok, táncművészek akartak lenni. Sokszor mondogatták egymásnak Nánáson:

— Te táncban leszel, tánciskolát nyitasz, s én leszek a pénztáros . . .

Innen már csak egy lépés a művészet egéhez. A két fiu, hogy tervét keresztül vigye, büntös lépésre határozta el magát. 1920 februárjában betörték a hajdunánási zsidótemplomba s onnan két értékes, körülbelül 6 ezer koronát érő imapalástot vittek el s azt értékesíteni akarták. *Stern Simon* azonkívül, míg apja a templomban volt, kinyitotta a wertheim pénzszekrényt s abból 42 ezer koronát magához vett. Ellopta azonkívül barátjának két öltöny ruháját is, egy feketét és fehéret, mert mint később mondotta — egy táncmesternek ilyenekre feltétlenül szüksége van.

A lopott pénzen s ruhákon *Dászkál és Stern* testvériesen megosztottak s együtt felmentek Budapestre, majd később Nyiregyháza, Ujfahértóra. A lopás után a csendőrség és rendőrség erős nyomozást indított utánuk,

elrendelte országos körözésüket és sikerült is őket elfogni. *Dászkál* épen az elegáns szabású fehér öltönyben volt, míg *Stern* a fekete ruha fészült. A lopott pénzből nagy bevásárlásokat végeztek, színes nyakkendőket, áttört himzett harisnyákat, lakcipőt vásároltak, amire egy táncmesternek hivatásához szüksége van.

Dászkál és *Stern* elfogatásuk után vizsgálati fogságba helyezték s onnan három hónap fogság után ideiglenesen szabadlábra helyezték őket. *Stern* felhasználta az alkalmat s megsökött, így csak *Dászkál* vonhatta felelősségre tegnap a törvénytörő. Lopással és orzdasággal volt vádolva.

Dászkál megtörve állt a bíróság előtt, bár néha-néha megpróbált fullenteni. A perbeszéd után a bíróság *Dászkált*, tekintettel fiatal korára és büntetlen előéletére, négy hónapi fogságra ítélte, ebből azonban két hónapot és 25 napot kitöltöttnek vettek. Ugy *Bod Kálmán* kir. ügyész, mint *Dászkál* megnyugodott az ítéletben, így az jogerőssé vált.

— **Álhir lengyel monarchista puccsról.** Budapestről jelentik: A mai nap folyamán ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el, hogy Lengyelországban kikiáltották a királyságot. Némelyek azt is tudni vélték, hogy IV. Károly személye került kombinációba a lengyel trón betöltésénél. A MTI illetékes helyen érdeklődött a hír valódiságáról és azt a felvilágosítást kapta, hogy az elejétől végig koholmány.

Lengyel és orosz mozgósítás

Varsó, március 15. A *Hieczpospolita* jelelenti az orosz határról, hogy a *Dnyeszter mentén nagyobb orosz csapatokat vontak össze*. Az intézkedéseket azzal magyarázzák, hogy a szovjetkormány tart *Petljura* és *Wrangel* hadseregeinek kombinált támadásaitól a besszarábiai határ felől.

Bécs, március 15. Lengyelországban nagy csapatösszeállításokat mozgósítanak. Az összes korosztályokat 1867 es évfolyamtól behívták. — Tizenhét ezredet már elindítottak az orosz határra.

Schneidemühl, márc. 15. Az orosz határ mentén a lengyelek nagy csapatösszeállításokat hoztak össze. A varsói kormány erre a hétre behívta az 1887. évi korosztályig a katonaköteleseket és 17 ezred Posenből, Graudenzből, Thorn és Bromberg vidékéről már az orosz határ felé vonult. A lengyel vonatok csapatszállításokra szolgálnak, a mozgósítás következtében a kereskedelmi forgalom és az áruszállítás szünetel.

Mozgalmas élet a Sakk-körben

Balla Zoltán Debrecenben

A debreceni Sakkkörben mozgalmas élet uralkodik, Debrecenben napról-napra nő a sakkbarátok száma. Az Egyetemi Kör sakkversenyéhez járult most a magyar sakkbajnok, *Balla Zoltán* megjelenése is, aki vasárnap óta Debrecenben tartózkodik. *Balla Zoltán* itt időzése alkalmával a Sakk-kör agilis és faradtságot nem ismerő lelkes vezetősége hatalmas programot állított össze, amely eddig a legfényesebben sikerült.

A tartalmas program első száma a kieséses verseny volt, amelyben a játékosokat több csoportban sorsolják össze, az erősebbek a gyengébbeknek előnyt adnak. Aki vesz, az kiesik a további küzdelemből. Meglepetésekben s izgalmas küzdelmekben nem volt hiány. Első lett *Balla Zoltán* sakkbajnok, második *Weinstock Ferenc*, aki Ballától bástya előnyt kapott, harmadik *Gacsályi Sándor* tanárjelölt és *Dr Nagy Géza* tanárjelölt.

Hétfőn *villám* partit rendeztek, amely két fordulás volt. Egy-egy játszmat 10 perc alatt kellett játszani. Itt igen erős küzdelem volt. Első lett *Dr Nagy Géza* 10 egységgel, II., III. és IV. egyenlő 9 és fél egységgel *Balla Zoltán*, *Kulcsár Kálmán* és *Dalmy Barna*, 5. *Torma Sámuel* 8 és fél egységgel. A többi helyen *Dr Hausner Ignác*, *Kozma Pál*, *Dr Kecsis Sándor* stb. osztottak.

Kedden délután szimultán előadást tartott *Balla Zoltán*, amikor is egyszerre 18 erős ellenféllel játszott. Ebből 12 játszmat nyert, ketőt veszített és négy remis lett. Játszmat nyertek a mesterrel szemben *Király Tibor* gazdaság és *Gacsályi Sándor* tanárjelölt, eldöntetlen érték el *Dr Hausner Ignác* orvos, *Bacsó Ferenc* joghallgató, *Szabados Sándor* és *Nánássy Zoltán* jogszigorló.

Csütörtökön délután lesz a program egyik legérdekesebb száma, a tanácskozási játszma. Egyik oldalon lesznek *Balla Zoltán*, *Kozma Pál* hittanhalgató és *Gacsályi Sándor*, a másik oldalon pedig *Kulcsár Kálmán*, *Dalmy Barna* és *Dr Nagy Géza*.

A tanácskozási játszma a Sakkör helyiségében, az Angol királynő küllő termében lesz délután 6 órai kezdettel. A tanácskozási partit különösen nagy érdeklődés előzi meg.

MEGNYILT A Vermes áruház

Kossuth-utca 4. sz. a Dankó Temék. intézet mellett.

Kartonok minden színben	116
Schifonok ingnek való	118
Vászon lábravalónak	116
Dupla széles szövetek	188
Angol kelme ruha és pongyolák	350

Ezen kívül finomabb kelmek, vásznak, szefirek, férfi és női fehérneműk, kombinék, Női, férfi és gyermekharisnyák csodás olcsón. Becsületes és tisztességes kiszolgálás.

Egész Debrecen ünnepelt március 15-én

A tegnapi nap volt hosszú idő óta az első, amikor ennek a nagy magyar városnak a szíve összedobbant. Öreg és ifju, férfi és nő, fiú és leánygyermek, gazda, iparos, kereskedő, tisztviselő, katona megnyitotta szívét az emlékezésnek és leróta a kegyelet adóját azok iránt, akik hetvenégy évvel ezelőtt feltörték azt a sirt, amibe egy nemzetet akartak elevenen eltemetni. Mindenki átérezte, hogy ma is sirba akarják tenni a halálra szánt magyarságot és hogy ennek a kriptajátnak a felfeszítéséhez szükség van minden nemzeti erőnek az egyesítésére. És elsősorban szükség van arra, hogy az ifjuságot ráneveljük és előkészítsük arra a magasabb feladatra, hogy amit bűnös nemzedékek elpocsékoltak, mentsek meg ők az évezredek szent örökségét...

A városnak már a külső képe is mutatta, hogy ünnepnap van. A templomok ajtai megnyitáltak, hogy befogadják az ahítatos közönséget, délután az összes üzletet bezárták s a házak lobogódiszt öltöttek.

Amit elmulasztott a törvényhozás, — ünnepnappá avatta március tizenötödikét a társadalom.

A kormány is ünnepel

A belügyminiszter a következő rendelettel fordult Hajdumegye és Debrecen főispánjához:

A magyar nemzet történelmi emlékeztető napjai közül március 15-ike nem nyert ugyan törvényhozásilag a nemzeti ünnepek sorába való beiktatást, a nemzeti közérzés mégis e naptól mindenkor ünnepként tekintette s áhitattal ápolta annak kultuszát. Ma, amikor a nemzet a multak emlékeiből, az elődök nagy alkotásai-ból merít hitet és erőt a jövőre, e nap kultusza fokozott jelentőséggel bír s egyikét képezi azoknak az erkölcsi erőforrásoknak, melyet csak önmagunk vesztethetünk el, melyet azonban idegen hatalmak nem ragadhatnak el tőlünk.

Növeli e nap jelentőségét, hogy a visszaemlékezésnél léleken egyek vagyunk az elszakított területeken élő véreinkkel s velük együtt közös fölemelkedettséggel egy közös oltáron áldozunk a nemzet diadális jövőjére is utat mutató élet-ereje előtt. Súlyt kívánok tehát helyezni arra, hogy március 15-ike a mult emlékeihez méltó hagyományos módon megünnepeltesse, miért is arra kérem Méltóságodat, hogy ily irányban intézkedni s arról is gondoskodni sziveskedjék, hogy az állami és középületek e napra fellobogóztassanak s a tartandó ünnepségeken a kormányzatára bízott törvényhatóság és az annak alárendelt hatóságok tisztviselői testületileg és minél nagyobb számban vegyenek részt.

Zenés ébresztő

Debrecenben március 15-ének megünnepelése reggel 6 órakor kezdődött, amikor a katonazenekar zenés ébresztőt adott. A város főbb utvonalaít járták be a lelkes kürtösök és magyar nótákat előadva beletrombitáltak a szunnyadó városba a nemzeti újjáébredés magasztos ünnepének hajnalát.

A templomokban

hálaadó ünnepi istentiszteletek voltak. A városi tanács Csóka Sámuel h. polgármester és Vargha Elemér tb. főjegyzővel az élen a református kistemplomban délelőtt 9 órakor istentiszteleten volt, melyen megjelent Miskolczi Lajos, Hajdúvármegye és Debrecen város főispánja is. Majd háromnegyed 10 órakor a tanács tagjai Miskolczi főispán és Csóka Sámuel h. polgármesterrel a róm. kath. plébániái templomba hajtottak, ahol dr. Lindenberger János pápai praelatus, prépost ünnepi misét pontifikált.

Az iskolákban

Délelőtt 9 órakor a nyilvános m. polgári fiúiskola „Arany János” Önképző-köre, 10 órakor a Dóczy leánynevelő-intézet ifjusága méltatta a márciusi ifjakat, az újjáébredés szent ünnepét, ugyanakkor a róm. kath. polgári fiúiskola növendékei tartottak ünnepélyt. Erre egyidejűleg a állami főreáliskola ifjusága ünnepelt az Urániában. Itt Pálffy Béla apát-plébános szólott az ifjusághoz, mélyenszántó gondolatokban gazdag beszédben. A református főgimnázium ifjusága a ref. főgimnázium tornacsarnokában tartott nívós ünnepélyvel emlékezett meg a dicső márciusi ifjak emlékeről. Itt Bodor György tartott lelkeshangú emlékbeszédet.

A megyeházán

Délelőtt fél 11 órakor az egyetem orvoskari Csaba és a jogkari Werbőczy bajtársi egyesületek lelkes ifjusága áldozott márciusi idusának sikerült ünneppel. Báthory Miklós Csaba vezér és Kun József egyetemi profesz-

zor lelkes beszédekben, felemelő szavakkal ünnepelték a magyar szabadság szent ünnepét.

Térzene

Déli 12 órakor a katonazenekar a Városháza előtt ténzenét adott. Magyar nóták, magyar ábrándok melódiai sirattak az elszaki tott területeket, ott élő magyar testvéreinket. És mintha az időjárás is megérezte volna a magyar bánatot, a ténzenének véget vetett a szitáló eső. Megeredt az eső, sirt az ég, siratta a magyar bánatot.

Délután

fél 3 órakor a Mansz lelkes toborzója a megyeháza udvarán gyülekeztek a leányiskolák növendékei és a Mansz tagjai. A jövőendő Magyarország jövőendő asszonyai zárt sorokban, nemzetiszínű kis zöld leveles paizzsal mellükön haladtak a Kossuth-szobor felé, annak megkoszoruzására. Kevéssel háromnegyed 3 órakor fordult ki a hatalmas menet a városháza boltíves kapuján. Lányok, magyar büszkeségek, a leányiskolák zászlói alatt is. És az impozáns, komoly ünnepi menetben felvillant egy nemzetiszínű kézi plakát is, a „Dóczy leány-intézet” felirással. A lelkes leányok nem hozhatták el az iskola díszes zászlaját, mert felsőbb parancs tiltotta el az ünnepléstől a Dóczy-intézet leányseregét.

De a lelkes magyar honleányok a tiltó parancs ellenére is seregestől eljöttek, hogy megülhessék a magyar szabadság ünnepét.

A szobornál

A Kossuth-szobor körül helyezkedett el a felvonult hatalmas asszony és leánysereg, ahol már előzőleg felállott zászlójuk körül az iparoskör teljes számban megjelent egyesülete, valamint ugyancsak az egyesületi zászló alatt kivonult Petőfi dalkör A szobortól jobbra és balra a leányiskolák növendékei állottak fel, míg a szobor előtt a Mansz helybeli tábora gyülekezett össze a vezetőséggel az élükön, akik közül ott voltak Fráter Erzsébet elnök, Hubert Ottóné ügyvezető elnök, Garda Dezsőné és Ollinger Béláné alelnökök és mások.

A Mansz által kötött hatalmas koszorú, melynek nemzetiszínű szallagján a következő felírás volt: „A Nagymagyarországért küzdő és harcoló magyarasszonyok.” — Winklerné Retteggy Margit helyezte el a szobor talapzatára a következő lelkes és gyújtó beszéd kíséretében:

Elhoztuk koszorunkat, — a magyar asszonyok és magyar leányok koszoruját, — lábaidhoz Kossuth! Nem sirkoszorúnak kötöttük, nem a halott Kossuthnak és nem az elpusztult Magyarországnak sírhalmaira szántuk, hanem Kossuth örökké élő eszméit és Magyarországot újra felébredt akaraterejét kívántuk e zöld gallyakkal fölékesíteni!

Hány március tizenötödiken hoztuk el már neked virágainkat. Azok csak az emlékezés virágai voltak, semmi egyebek. De ma, a magyar történelem gyötrelmes kálváriájának negyedik márciusában, ezer titkot rejtettünk el a koszorunk levelei közé.

Magasra emelem e koszorút, hogy ellenségeink, a kik figyelik minden mozdulatunkat, lesik minden szavunkat, nyugodtan jelenthessék sajtójuknak: Magyarországon március 15-én, az iskolák és egyesületek megkoszorúzták Kossuth, és Petőfi szobraikat. Egyéb nem történt! Minden rendben van!

Kormányzónk! Apánk! Legszentebb fogalmunk megszemélyesítője Kossuth, Te látod szellemzemeiddel te érzed megdicsőült lényeddel, hogy mi, a koszorunk mögé elrejtve, valami mást hoztunk el neked a mai napon.

Elhoztuk a mi becsületes, magyar szíveinket, hogy belenézve e szívek titokzatos mélységeibe, kiolvasson onnan a megsemmisíthetetlenü beleirt egyetlen szót: integritás! Ezért a szóért dolgozunk, szenvedünk, élünk és halunk, mi magyar asszonyok és magyar leányok.

És azért vagyunk asszonyok, hogy hinni tudjunk a lehetetlenben. Levél sem zörrent, hír sem érkezett sehonnán és mi mégis hisszük, mint a hogy a negyvennyolcadiki márciusi ifjak hitték, hogy osztrák szurony-erdő ellenére is megszületik a magyar szabadság, úgy hisszük mi is, hogy fél Európa szuronyerdeje ellenére sincs messze a magyar integritás szent terminusa, a mikor hatvanhárom magyar vármegyének meghajtott lobogóját hozzuk el majd lábaidhoz Kossuth!

De ha mégis, tulhosszura nyulna a küzdelem és a zászló, melyet görcsösen szoritunk, kihullana kezünkől, jövő nemzedék, fiatal leányok, tegyetek szent esküt nekünk, Kossuth színe előtt, hogy helyetünk ti fogjátok a zászlót kitűzni a Kárpátok ormaira.

Emeljétek föl a kezeiteket és mondjátok utánam háromszor: esküszünk, esküszünk, esküszünk! Ezt az esküt, hoztuk el neked március tizenötödiken, Kossuth!

Könyekre indító volt, mikor a lányok és asszonyok lelkesülten mondták a szónok után a háromszoros esküt.

Az éljenzés lecsillapodtával dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi tanár, a debreceni tanári kör elnöke lépett a szobor talapzatára és mondotta el azt a hatalmas beszédet, amelyet lapunk vezető helyén közlünk. A lelkes hangú szónok mély hatást tett az ezer és ezer főnyi tömegre s közte a mindkét nembeli fiatalokra.

A Himnuszt énekelte ezután a dalkör és a nagyközönség fődétlen fővel, meghatottan mondotta utána a magyar nemzeti imádság fenséges szavait.

Az egyetemi polgárság ünnepe

Délután 3 órakor kezdődött az egyetemi ifjuság márciusi ünnepélye a kollegium udvarán, a kántus énekével, amely a Himnuszt adta elő a töle megszokott precizitással. Utána Halmi Endre bölcsész szavalta el megrázó erővel Várady Antal Szent nyomok c. költeményét. Majd Nyakas János bölcsész lépett a dobogóra és mondott nagy hatást keltő ünnepi beszédet. Zitós István theologus hatásos szavata után a műsort a kántus zárta be a Szózáttal.

Petőfi szobránál

a kántus Petőfi-dalokat adott elő színesen, megkapóan, utána Daróczy Sándor theologus szavalta el ifj. Radányi Sándornak, Petőfi szobra előtt című, ez alkalomra irt ünnepi költeményét, mély hatással, megkapó erővel. Radetzky László joghallgató Petőfi Nemzeti dalát szavalta el lendületesen, végül a kántus énekelte el a Talpra magyart. Az ünnepi beszédet itt Peleskey Sándor theologus mondotta, aki lelkes szavak kíséretében koszoruzta meg Petőfi szobrát.

Kossuth szobra előtt

4 órakor folytatódott az ünnepély, a kántus és a közönség elénekelte a Szózatot, utána Keresztury József szavalta el Petőfi „Vesztett csaták, csufos futások” c. versét szépen és a szívekhez szólva, majd Pongrácz Elemér joghallgató mondta el hatásos ünnepi beszédét. Ezután Pethő Károly theologus lépett a szobor talapzatára és kitünő szavával készséggel adta elő ifj. Radányi Sándor bölcsészettanhallgatónak: „Kossuth szobra előtt” c. ez alkalomra irt hazafias versét. Az ünnepélyt „Tavaszi elmúlt” kezdetű közének zárta be.

A négy évfolyamu női felső kereskedelmi iskola növendékeinek ünnepélyén Diczig Géza mondott lendületes emlékbeszédet és Székér Paula és Barna Erzsébet adtak elő hatásos szavakat.

A kollegium dísztermében a ref. tanítóképző ifjusága rendezett hazafias ünnepélyt, amelyen Nagy Lajos tartotta az ünnepi szónoklatot és Élető Lajos szavalta hatásosan saját költeményét.

A kegyesrendi főgimnázium sikerült ünnepségén Piacsek Jenő mondott lelkes beszédet és ügyesen adtak elő a Silvio kapitány harmadik felvonását.

A MAV gépjávitó műhely éttermében az Egyetértés dal- és zeneegyüttes rendezett rendkívül sikerült ünnepélyt, amelyen Tankó Béla dr. professor tartott emelkedett szellemű, mély gondolatokban gazdag beszédet és Ferkó Gyula és Zempléni Gusztáv szavaltak lendületesen.

Este

a Csokonai-színházban diszeldadás volt. Az Ocskay brigadéros került színre, aminek elő adása előtt Rubinyi Tibor adta elő Hatdekker Gyula Nem, nem, soha! c. irredenta költeményét.

Ugyancsak este 8 órakor rendezte a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete nívós ünnepségét a Kereskedő Társulat dísztermében. Nagy József mondott hatásos emlékbeszédet, Tassy Kálmán kurucdalokat hegedült biztos technikával s Vársárhelyi Béla irredenta verseket adott elő érzéssel.

Debrecen számos egyesülete társasvasora keretében ünnepelte meg március idusát, a magyar szabadság hajnalát.

Batthiányiék Debrecenben

Ismétellen történtek tapogatózások abban a tekintetben, vajjon hogyan fogadják a függetlenségi és 48-as párt lobogója alatti fel-támasztási kísérletet Debrecenben, ahol hosszú évtizedeken át erős vára volt a függetlenségi pártnak. Különösen a kisgazdapártban tömörült polgárság sorai között reméltek kedvező fogadtatásra, hiszen tudvalevő, hogy azoknak tekintélyes nagyszáma a multban erős 48-as volt.

Ugy értesültünk, hogy a ránk következő vasárnapra Debrecenbe készülnek gróf Batthiányi Tivadar, Ábrahám Dezső és még egy néhány tagja a pártnak, hogy a régi összeköttetéseket felvegyék, az itteni pártot újra megszervezzék és ha híveket tudnak toborozni, a képviselőválasztáson is szerezésért próbáljanak. Hogy a sikerre milyen kilátásai vannak, arra nézve semmiesetre sem lehet biztató az a körülmény, hogy a gazdák már ismétellen megnyilatkoztak és a leghatározottabban visszautasították egynéhány hangos embernek azt a kísérletét, hogy őket ismét szép jelszavak kaloz-lobogója alá tereljék. A debreceni józan magyar polgárok melegeit már a 48 és 67 harci, mely Ausztriától való elválásunk következtében különben is elvesztette immár minden célját és értelmét. Nem vagyunk hajlandók szó nélkül tűrni, hogy néhány levitézlett és többé-kevésbé kompromittált politikus oly módon igyekezzék meglepő olt népszerűségét és elvesztett hatalmát visszaszerezni, hogy megcsillagossá előtűnik azokat a jelszavakat, amelyek a multban nekünk szent eszméket és nemzeti törekvéseket jelentettek, ma azonban elvesztették varázsukat, épen azért, mert csak — jelszavak.

Az összes nemzeti erők egyesítésére van szükségünk és ezen erők felhasználásával nyugodt, zavartalan építő munkára; nem jelszavakra, hanem tettekre; nem a szenvedélyek felköltésére, hanem a lelkek megbékítésére; nem üres ígéretekkel a kedélyek felzavarására, hanem minden társadalmi osztály jogos igényeinek a lehetőség szerint való kielégítésére.

Ezt akarja a kormány, ezt akarja a kormányt támogató egységes párt. S ezt akarja

Debrecen józan magyar polgársága, amint ezt érthetően tudtára fogja adni a vasárnapi ki-rándulóknak is.

NAPI HIREK

A vármegyei központi választmány ülése. A választási munkálatok végzése és irányítására megalakult vármegyei központi választmány ma délelőtt 11 órakor Pákozdy Sándor elnöke alatt a vármegyházban ülést tart. Az ülésen fogják megalakítani a megyei választási köröket. A rendelet szerint a vármegyében 62 választási kört kell felállítani.

Szünet a városházán. Tegnap a városháza összes ügyosztályain a 48-as idők ünneplésére a h. polgármester egész napra hivatalos szünetet rendelt el. Március 15-én így a városházán sem volt hivatalos óra.

Szárnyvonal a városi faraktárhoz. Debrecen város a nyiregyházi fővonalból a városi faraktárhoz egy mellék vasuti vágányt akar kiépíttetni és az építési munkálatok engedélyezését kérte legutóbb a kereskedelmi miniszertől. Most a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a városhoz, melyben arról értesíti, hogy a kérelemhez hozzájárult és a vasutvonal kiépítésére a közigazgatási bejárás megtartását elrendelte. A megépítendő vonal közigazgatási bejárásának megejtése folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor lesz a városházán a kereskedelmi kormány képviselőjének jelenlétében. Értesülésünk szerint a kereskedelmi miniszter képviselőjében Findly miniszteri tanácsos érkezik a közigazgatási bejárásra Debrecenbe.

Új szaklapok Debrecenben. A miniszterelnökség sajtóosztálya tegnap arról értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy a Keletmagyarországi Baromfi és Galambtenyésztők Egyesületének Házai Szárnyasaink című szaklapjuk megindítására az engedélyt megadta. Értesülésünk szerint a szaklap a közeli napokban fog megjelenni. A miniszterelnökségi sajtóosztály ugyancsak engedélyezte a Tanítók Lapja újból való megjelenését is.

A népszerű főiskolai tanfolyam. Ma csütörtökön delután 5 órakor Dr Tankó Béla tartja meg nagy érdeklődést keltő előadását az idealizmusról. Utána Dr Varga Zsigmond tartja előadását a vallástörténet legérdekesebb és a modern emberhez oly közel álló problémáiról. Jegyek a helyszínen az I. sz. jogi teremben (Kollégium) kaphatók.

Husfűtölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

A hölgyközönséget tisztelettel értesíttem, hogy a legújabb női szalmakalap modellek megérkeztek és a formálásokat megkezdjük. „Turul” női kalapgyártás, Piac-utca 32.

Gyász- és színehagyott ruhákat a leggyorsabban fest, tisztít Koncz Arany János-utca 10., Péterfia-n. 30.

Wacha Róbert fest, tisztít, mos. Si-uonffy-n. 55.

NAPIREND

Csütörtök 1922 március 16

Prot.: Henriette. Kath.: Heribert.

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Kollégiumi Könyvtár: nyitva d. e. 9-12-ig. d. u. 3-5-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „A bogáti aranyasszony”, Than Gyula népszínművének bemutató előadása bérletszűnetben.

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor

Intim kabaré (Petőfi-tér) előadás este fél 9 órakor.

Apolló mozgó előadása 5, 7, 9 órakor kezdettel.

Urania mozgó előadások 5, 7, 9 órakor.

Dr Tankó Béla és dr Varga Zsigmond egyetemi tanárok előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon d. u. 5 és 6 órakor a kollégiumban.

A tőzsde Magyar korona: 61.

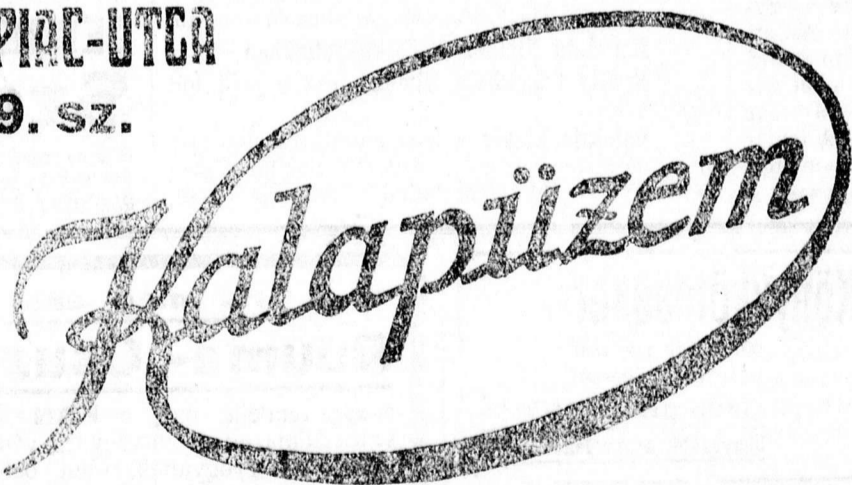
Magánforgalom.
Dollár 830-40, márká 310, lei 615, frank 1480, osztrák korona 10 és héttizedenbatód, dinár 1022.
Berlin 304, Milánó 41, Prága 1490, Bécs 10 és kilenetenbatód, Svájc 162 és háromnegyed erős pénz. Az irányzat szilárd esemény forgalom mellett.
Az értékpapírpiacon továbbra is csak pénz van. Salgó 7100-250, Rima 2320, Államvasút 5175, Kősburg 2450, Urikányi 7300, Ált Kőszén 13000, Izzó 6100-50, Kőhő 7050. Valamint pénz árfolyam.

Zürichi zárlat
Berlin 191,00 Holland 195,00, Newyork 517, London 2251, Páris 4637, Milánó 2595, Brüsszel —, Prága 915,00, Budapest 61, Zágráb 165,00, Bukarest —, Varsó 13, Bécs 8,50, Osztrák lebelévezett 6,75

Borjelentés
A vasuti tarifa emelését megelőzendő az utóbbi időben Eger és Gyöngyös tájé-kán nagyobb mennyiségű borvásárlás folyt és ez alkalommal 9-10 maligáns fokos borokért 26-28 koronát, 12-13 fokos borokért 28-30 koronát fizettek: uradalmi tételek még jobb áron keltek el. Minthogy a készletek fogyatékán vannak, Budapest-en a jelenlegi árak a következők:
Újbor 32-35, óbor 40, rizling nemes fajbor 40-50. Tekintve, hogy a legutolsó termések igen jó minőségűek voltak, az óborokat nem nagyon keresik, csupán a palákos bort a valódi szomorodni borok-ért fél literes palackokban 80-100 koronát, aszu borokért 170-300 koronát ad-nak.

Sertésjelentés
Szabad vásári maradvány 293 sertés, és 171 süldő. Nem érkezett semmi. Elada-tott 108 sertés.
Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 103-117 könnyű 75-102.
Zártságáron 3 sertést adtak el a fenti áron.

60 szebbnél-szebb szalmakalap modell választékkal vezet a PIAC-UTCA 9. sz.

Női- és férfikalapok szakszerű átfarmálása.

LőbléH. ecetgyár. Debrecen, Szalkai-utca 5. sz. Vegytiszta szeszecet gyártása

Pályázati hirdetés

A balmazújvárosi „Hangya” fogyszövetkezet pályázatot hirdetett 1922 április hó 10-én betöltendő „Nagyvendéglő” kezelésére.

Üzlethelyiség, mely áll három terem-ből, külön helyiségben kaszinó és pálinkamérés. Megkívánatik 20-30 ezer korona óvadék, jó konyha vezetése. Szabad lakás udvar haszná-lattal, sertésnevelés stb.

Ajánlatok a fenti cím igazgatóságának forgalmi jutalék feltüntetésével mielőbb beküldendő.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, más idegen pénzt legérdekesebb áron vesz
Simon Bankiroda DEBRECEN, Kossuth-n. 11
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Köváry és Altmann
szücs mesterek, Debrecen, Piac 42.
Pannonia szálló udvar.
Mindenféle szücs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint.
Ugyanott kész munkák kaphatók.
Megrendeléseket pontosan eszközöl.
Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

INGYEN KAPJA A Szózatot,
ha a művészestélyre előfizetési jegyet vált.
Jegyelővétel: Hirlapterjesztő Vá-lalat, Varga-utca 1. sz. alatt.

Szirek András
elsőrendű úri- és egyenruha szabósa
Divatos angol szöve-tek állandó raktára.
Szent Anna-ut 1. Telefon 509.

A bugaci rablógyilkos Debrecenben tartózkodott Budapesten a napokban sikerült elfogni egy régen körözött rablógyilkost, **Radicsevics Jenő** volt főiskolai hallgatót, aki hónapokkal ezelőtt fejszeapásokkal megölte Bugac községben **Fekete Gyula** néptanítót, majd kirabolva aldozatát, megszökött. Amint most a rablógyilkos vallomásaiból kiderül, a gyilkosság után **huzamosabb ideig Debrecenben tartózkodott a tit a szüleinél élt. A rablott ruhaneműk egyrészt is Debrecenbe hozta. Az elvetemült gyilkos kihallgatás során beismerte bűnét. Tegnap átkísérték az ügyészség fogházába s rövidesen az igazságszolgáltatás elé kerül.**

A debreceni szőlőszeti és borászati felügyelőség. A magyar királyi földművelésügyi miniszter tegnap leiratot intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének a szőlőszeti és borászati felügyelői kerületek utabbi beosztása tárgyában. A leirat szerint Csonka-magyarország kilenc szőlőszeti és borászati felügyelői kerületre van osztva. A IX. számú felügyelői kerület a debreceni felügyelői kerület. Ennek a kerületnek területe kiterjed Hajdú, Jásznagykunszolgok, Bekés, Bihar, Bereg, Szabolcs, Ung, Szatmár vármegyék magyar közigazgatás alatt álló részeire, valamint Debrecen város területére. A kerület székhelye Debrecen. A szolgálatot ideiglenesen Hajdú, Jásznagykunszolgok, Bihar és Bekés vármegyék, valamint Debrecen területén a budapesti, Ung, Bereg, Szabolcs és Szatmár vármegyék területén pedig a miskolci felügyelői kerület személyzete látja el. A leirat leérkezett Debrecen városához is.

Az ellopott csókpénz. Régi, falusi lakodalmi szokás, hogy a házasság napján, a menyasszony végigcsokolja a vendégeket, akik ezt bizonyos pénzüsszeggel váltják meg. A napokban az egyik hajdumegyeyi községben volt egy nagy parádés lakodalom, amikor is a cinos menyasszony több ezer korona csókpénzt csokolt össze. A lakodalmi vigasság közepette, mivel erősen, tüzesen járták a táncot, a csárdást, átadta a pénzt az édesanyjának megörzés végett, aki az egyik hátsó szobában a tulipános láda aljában rejtette el. Mikor másnap, a lakodalom után az újdonsült menyecske megakarta számlálni, hogy voltaképpen mennyit is szerzett csokjával, kellemetlen felfedezésre jutott. A csókpénz nyomtalanul eltűnt. A lakodalomnak, csókpénzszedésnek szomorú, prózai vége lett. A csendőrség megindította a nyomozást.

A tojáskivitel szabályozása. A földművelésügyi miniszter újabb rendelete szerint a tojás kiszállítására ezentúl csak az kaphat engedélyt, aki Budapestnek mostani és teli tojás szükségletére minden kiszállítandó 110 láda után 125 láda és minden 55 láda után 62 és fél láda tojást darabonként 412 filléres összegében Budapest szükségletére átad. Az átadás a községi élelmiszerüzemeknél történik. Budapestről csak abban az esetben lehet kiszállítani tojást, ha a budapesti fogyasztóár darabonként 5 koronánál nem nagyobb. A budapesti kiviteli illeték 150 fillér darabonként. Ezek a feltételek március 18-ig érvényesek.

A testnevelők díjazása. Az Országos Testnevelési Tanács elnöksége tegnap arról értesítette a polgármestert, hogy az Országos Testnevelési Tanács az iskolán kívüli fiatalság testnevelésénél alkalmazott oktatók díjazására 2000 koronát a polgármestertől részére kiutalt.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Csütörtökön: Bogati aranyasszony.
Pénteken: Bogati aranyasszony.
Szombaton: Bogati aranyasszony.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete javára **Páricsy Pál** hegedűművész március hó 23-án este fél 20 órakor a városi zenede termében a modern orosz zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt tart. Zongorán kíséri **Diczig Alajos** jogszigorló. A hangversenyt **Dr. Tankó Béla** egyetemi tanár esztétikai előadása — a modern orosz zeneirodalom — címen nyitja meg. Jegyek márc. 21-től **Méliusz** könyvkereskedésében válthatók.

Szamosy Elza, Ferenczy Anny és Forró Pál művészestélye március 23-án, csütörtökön az Arany-Bika dísztermében. Jegyek **Méliusz**nál.

Dohnányi-hangverseny. Évek óta nem volt olyan kinagasló eseménye a debreceni zenei szezonnak, mint az a két hangverseny lesz, melyeket **Dohnányi Ernő**, a világhírű magyar zongoraművész ad március 28-án és 29-én a zenedében. Jegyek előjegyezhetők **Hegedűs és Sándor** könyvkereskedésében.

Csütörtökön bérlétszünetben **A bogati aranyasszony** kerül színpadra **Halassy Mariska**, **Halassyné Szalma**, **Szigeti, Arkossy, Nadossy, Heltay** felléptével.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Dorothy Philipps és Priscilla Dean főszereplésével az Élet viharában című 6 felvonásos amerikai dráma ma utoljára az Apollóban.

Jön az Elnémult harangok!
Atlantis befejező része a Sivatar urnője pénteken az Apollóban. Jegyelővétel.

A siker jegyében lett bemutatva a **Székelyvér** c. irredenta moziszkéces. Zsufolt ház mellett élvezte az Uránia közönsége a szép darabnak előadását. Vasárnapig műsoron marad.

Jön Ásta Nielsen a Félkegyelműben.
Erdély tragédiája filmen! lesz a jövő hét szenzációja.

Detektív király a legszenzációsabb detektív film. megjelenése előtt, **Antalfy Sándor** főszereplésével kerül bemutatásra március 18-án.

19-én, szombaton és vasárnap az Uránidban. Előadások 5, 7 és 9-kor, vasárnap az 5 és 7 óras előadáson cigányzene.

SPORT

UTE-DMTK 3:0. Nagyerdei pálya, bíró **Bródy Barna.** Tréningmérkőzés keretében mutatkozott be tegnap délután a két csapat, ez volt idén az első nyilvános mérkőzésük. Mindkét csapat játékosain látszott a tréninghiány, de többen már biztató formát árultak el. A DTE-ből **Szabó Dotya, Róth, Simon, Barta II.** emelkedett ki, míg a DMTK-ból **Mertin és Papp** játéka tűnt fel.

Az első bajnoki mérkőzések. Vasárnap hivatalosan is megkezdődik a bajnoki küzdelem s mindjárt az első fordulója a legérdekesebb és legizgalmasabbnak ígérkező mérkőzések kerülnek előtérbe. A DEAC régi riválisával, a DTE-vel kerül össze a nagyerdei sporttelepen, míg az Ügetéteri pályán a bajnoki lista jelenlegi első helyezettje, a DKASE és az ősszel gyengén, de most biztató formát elért tavaszi bajnok, a DVSC csapat össze. Mindkét mérkőzésnek nagy kihívása lesz a bajnokcsapat további küzdelmére s alására. A mérkőzések kezdés délután 3 óra. Előzőleg 1 órakor a II. csapatok mérkőznek.

A DEAC felállítás. Az egyetemi csapat vasárnap a következő felállításban küzd a bajnoki pontokért a DTE ellen: **Alföldy, Albísy, Csáky, Ökrös, Porcszlay, Nagy Bálint, Fuszek, Pohrer II., Fábry, Kalmár, Diószegi.** Az I. b. csapat felállításja szintén erős lesz.

Budapesti eredmények. Budapestről jelentik: A szerda délutáni bajnoki mérkőzések eredményei: UTE-TTC 1:1, BTC-MAC 0:0, Törekvés-VII. ker. SC 3:1, VAC-III. ker. TVE 4:2. II. a) osztályú mérkőzések: BEAC-BAK 1:0, UTSE-BSE 2:0. II. b) osztályú mérkőzés: Postás-V. ker. SC 3:1.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bodán
a harmadik dülön Elek Gáborné szomszédságában kitűnő termékben levő 720 négyzetű szőlő ház-zal együtt eladó Értekezhetni Hajduböszörményben Fekete Sándorral, Vasuti körút 1634.

Hátók, ebédtek,
konyha berendezések mindenféle buta ok legolcsóbban beszerezhetők vidékre ingyen csemagolás Simonff utca 2-c) butorizlet.

Hátók,
ebédtek minden kivitelben olcsón beszerezhetők Piac 83. sz. az udvarban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1395.

RUN JÓZSEF
kés- és műszerműves
Debrecen Széchenyi-u. 1

Forgács István
műorás
Hátók s-u.

DEBRECENI KALAPGYAR Széll Gergely
Női és férfi kalap megrendelés és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
Buda 17.

Könyvkötéseket
börtérezak javítását
jutányosan készíti
Szenpétery Miklós
könyvkötő, Arany János-u. 36.

Ha meg akar Ön szabadulni Reuma-, Csusz-, Köszvénytől
akkor rendelje meg a **KANYÓ-FÉLE** legbiztosabb szert, amely szabadalmazott és törvényileg védve **REUMAKOL**, amelytől már több ezren gyógyultak, idült betegség vagy öregsgég nem határoz.
Megrendelhető egyedüli feltaláló **Kanyó Sándor** Reumagyógyszer készítő Budape t. I. abella u. 45.
nál utasítással együtt: VI. kerület

MAGVAK.
Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak nagyban és kicsinyben
KONTSEK GÉZA
Debrecen, Kossuth-utca.
KAPHATÓK: Takarmányrépa magvak, Arankamentes Lucerna és Lóhere mag, Angol perje, Pázsitfűmag, Muhar, Bükköny, Köles, Borsó és Bab, Tengeri stb. stb. Raffia, Rézgálic, Rézkénpor.

Pipere szappanok valamint Parfümök minden illatban. Fertőtlenítő szerek stb. a legolcsóbban szerezhetők be a Korszó Drogueriában
Piac-utca 42.
TELEFON 14 80